

Herrgårdsbesök på St Ek

Under senare delen av 1400-talet blev Erik Tyrgilsson ägare av St. Eks herrgård. Sexhundra år senare fick vi Gamla Maif-are möjligheten att besöka herrgården, som rätteligen borde kallas slott, då gården ägts av kung Karl XIV Johan.

Vi hälsades välkomna av Torbjörn Nordberg och Gerhard Lilliestierna som delade med sig av sitt nutida och historiska kunnande. De visade oss på de renoveringar som gjorts. Dagens ägare Karl Johan Blank har lagt ner ett otroligt fint och kostsamt bevarandearbete. Vi fick också se den maskinpark som behövs för att bearbeta de 1400 ha. åkermark som ingår i en av Sveriges största privata jordbruksfastigheter. Under åren har ägandet skiftat mellan landshövdingar, riksråd och någon konung. Dagens byggnad är från 1750-talet. Den anlades av grevarna Karl Fredrik och Ulrik Scheffer. En minnessten restes och finns kvar i den praktfulla parken. På ägorna finns också en runsten längs gamla vägen. Interiörerna, trädgården och parken har i stort sett bevarats sedan dess. I tidigt artonhundratal bytte A G Lilliestierna sitt fideikommiss på Edö mot Stora Ek. Den senare delen av den 169-åriga Lilliestiernaepoken gjordes förbättringar i boendemiljön, dock utan att inkräkta på några historiska värden. Under denna tid tillhörde 52 ”statartorp” gården. Statarsystemet upphörde 1944 men togs bort tidigare från St Ek! Ragnar Utne som köpte Ek 1996 intresserade sig främst för jordbruk.

Vi avslutade besöket med en fika i parken innan buss 500 tog oss tillbaka till stån.

P-O Höglund